

Jedność

P

Opłata zyc
Starostwo
w Białym

NARODOWA

Biłmo cobziennie wojew+białostockiego

Nr. 152)

Białystok, dnia 17 maja 1946

Rok III

Odpowiedź na pierwsze pytanie

Pierwszym pytaniem, na które 30-go czerwca musi dać nam naród zdecydowaną odpowiedź, jest zagadnienie istnienia nieistnienia senatu.

Czy chcesz żeby został zniesiony senat? — Czy chcesz, aby cała władza ustawodawcza była w rękach jedynie jednej izby?

Sprawa ta nie staje przed nami po raz pierwszy. Również 25 lat temu skończył swoje obrady Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej. Naród nasz po prawie pół wieku niewoli budził się do nowego życia państwowego, ustanawiał zasady, na jakich miał się nosić gmach drugiej niepodległości.

Pierwsza wojna światowa przyniosła ze sobą klęskę wszystkich państw zaborczych. Przegrana państw centralnych połączyła się z upadkiem caratu i przejściem władzy w ręce robotników i chłopów, którzy zawsze byli sprzymierzeńcami dążeń wyzwolenia naszego narodu. Kajdani, którzy od 123 lat krępowano nas, leżeli na ziemi. Jako obywatele mogliśmy sami stanowić o swoim losie.

Na porządku dziennym stało zagadnienie ustroju państwa. Powstało pytanie, czy wrócimy do przerwanej przez wojnę tradycji dawnej Najsłabszej Rzeczypospolitej Słabych, czy też budować będziemy państwo na nowych zasadach demokratycznych. Centralnym punktem tych rozbieżności była właśnie sprawa senatu.

W państwach Europy Zachodniej, Izba wyższa zachowała się jako pozostałość tych czasów, kiedy władza spoczywała w rękach „szlachetnie urodzonych” warstw społecznych. Po pierwszej wojnie światowej miała jeszcze ona stanowić czynnik zachowawczy ograniczający „zapędy rewolucyjne” w sferze pracy i gwarantujący „ład porządku” dla warstw posiadających.

W czasie obrad Sejmu Ustawodawczego sprawa jedno czy dwuizbowego przedstawicielstwa parlamentarnego była przedmiotem żywych dyskusji wśród członków i sympatyków partii politycznych i prawników. Czynniki zachowawcze, reprezentujące „szlachetnie urodzonych” i wiejski kapitał, odciskały swoje piętno i zdecydowanie stały na stanowisku systemu dwuizbowego, zyskując poparcie zamożnego włościanstwa, reprezentowanego przez Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”. Polska Partia Socjalistyczna i radykalne ugrupowania chłopów z „Wyzwoleniem” na czele broniły stanowiska jednoizbowego przedstawicielstwa.

Większość Sejmu Ustawodawczego stanęła na stanowisku dwuizbowości. Jednakże Konstytucja marcowa zawiodła w znacznej części nadzieje reakcji.

Artykuł 3-ci dotyczący zakresu władzy ustawodawczej wyraźnie stwierdza, że — nie ma ustawy bez zgody Sejmu wyrażonej w sposób regulaminowo ustalony. — Z treści tego zdania wynika nierówna rola dwóch organów ustawodawczych. Sejm jest czynnikiem podstawowym i decydującym. W art. 10 źródłem inicjatywy ustawodawczej jest tylko Sejm i Rząd. Może być ustawa bez zgody Senatu, w kompetencji którego leży nie odrzucenie jej, ale tylko odrzucenie ustawy.

Mimo to Senat w ciągu wszystkich lat swego istnienia hamował i odraczał wprowadzenie w życie postulatów demokracji. Nie bacząc na ograniczone możliwości szkolenia, nie omieszkował z tych możliwości korzystać. Był nie tylko kosztowną i zbędną, ale i wręcz szkodliwą instytucją, reprezentującą interesy zachowawczych warstw posiadających.

Artykuł 125 Konstytucji Marcowej przewiduje po 25 latach jej przeglad i poczynienie wypływających z ducha czasu zmian.

Jedną z najpoważniejszych zmian, które muszą być dokonane jest sprawa zlikwidowania Senatu.

Zarówno doświadczenie 20 lat naszej drugiej niepodległości jak i charakter obecnej demokracji kolidują zasadniczo z istnieniem Senatu. Reforma rolno i nacjonalizacja przemysłu przekreśliły ostatecznie rolę obszarnictwa i przedstawicieli kartelowego kapitału, stawiając te warstwy poza nawiasem życia społecznego. Razem z nimi skończyła się rola Senatu — placówki działającej jedynie i wyłącznie w ich interesach.

I dla tego właśnie 30-go czerwca cały naród polski wypowie się zdecydowanie i stanowczo za zniesieniem Senatu.

Jugosławia nie odstąpi od żądania Triestu

Paryż — Wicepremier jugosłowiański, Kardell, oświadczył na konferencji prasowej, iż Jugosławia nie będzie sprzeciwiała się umiędzynarodowieniu portu w Trieście, ostatecznie zaś przy tym, iż miasto winno wejść w skład Federacji Jugosłowiańskiej, jako niezależna jednostka.

Wicepremier podkreślił, iż jest przekonany, że w razie przeprowadzenia plebiscytu większość ludności wypowiedziałaby się za przyłączeniem miasta do Jugosławii.

Francja proponuje na konferencji W. Czwórki utworzenie Państwa Reńskiego

Paryż — Na nieoficjalnym trwającym 3 godziny, zebraniu ministrów spraw zagranicznych omawiali zagadnienie Niemiec. Byrnes zaproponował, aby projekt ostatecznego traktatu pokojowego z Niemcami był przedłożony konferencji ministrów w terminie do 12 listopada br. Wśród innych kwestii zastępcy ministrów mieliby zbadać: sprawy gospodarcze, a zwłaszcza sprawę umiędzynarodowienia Zagłębia Ruhry i Nadrenii. Według projektu Byrnesa zastępcy ministrów będą musieli rozważyć również sprawę zachodnich granic Niemiec. Kwestie te, oświadczył Byrnes, winny być załatwione bez zwłoki, aby uniknąć chaosu w Niemczech podczas następnej zimy.

Mołotow oświadczył, że potrzebuje czasu do zastanowienia się nad tymi propozycjami oraz zażądał dostarczenia materiałów w sprawie obecnej sytuacji w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec. Molotow ostro krytykował politykę prowadzoną przez armię brytyjską w Zagłębiu Ruhry. Radzieckie czynniki oficjalne nie były w stanie zdobyć żadnych informacji co do brytyjskich wycieczek w Zagłębiu Ruhry. Byrnes zapewnił, że wszelkie dane będą dostarczone przez międzysojuszniczą radę kontrolną Niemiec.

Bidault domagał się oddzielenia Zagłębia Ruhry i Nadrenii od

reszty Niemiec. W ciągu 150 lat — mówił min. Bidault — Niemcy dokonali siedem razy inwazji na Francję i same gospodarcze środki nie zapobiegają temu, aby Zagłębie Ruhry nie stało się ponownie arsenałem nowych Niemiec.

PROJEKT MINISTRA BIDAULT

Paryż — Na popołudniowym posiedzeniu konferencji Bidault przedstawił dokładny plan utworzenia nowego państwa, składającego się z Nadrenii i Zagłębia Ruhry. Wojska międzynarodowe zajęłyby ten obszar, którego nienaruszalność byłaby gwarantowana przez wszystkie państwa zainteresowane. Kopalnie Zagłębia Ruhry, jak również wielki przemysł zostałyby upaństwowione i będą pracowały pod zarządem międzynarodowym. Bidault zażądał również utworzenia granicy celnej między Zagłębiem Ruhry a Niemcami.

Bidault przewiduje również stałą wojskową okupację zachodniego brzegu Renu.

Bevin wyraził przekonanie, iż przed rozpatrzeniem planu, przedstawionego przez Bidault, należy opracować wytyczne dla rozwiązania całości zagadnienia niemieckiego. Bidault natomiast był zdania, że dyskusja nad przyszłym ustrojem Rzeszy niemieckiej powinna być logicznie oparta na określeniu granic niemieckich. Molotow poparł stanowisko Bidault.

Województwo Białostockie subskrybuje P. P. O. K.

Wczoraj poinformowaliśmy społeczeństwo, jak subskrybuje Pożyczkę wojsko. Dzisiaj podajemy dalsze szczegóły przebiegu tej doniosłej akcji.

PRACOWNICY KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO BIAŁOSTOCKIEGO uchwalili wpłacić pożyczkę według norm następujących:

Zarabiający:
do 750 zł. wpłacają 500 zł.
od 751 zł. — 1250 zł. — 1000 zł.
od 1251 zł. — 1750 zł. — 1500 zł.
od 1751 zł. — 2250 zł. — 2000 zł.
od 2251 zł. — 2750 zł. — 2500 zł.

Pierwsza rata została już wniesiona przed ogłoszeniem subskrypcji w sumie 16.800 zł. Ogólna suma wynosi 84.000 zł.

KOMITET WOJEWÓDZKI PPR zadeklarował wpłacić na fundusz PPOK miesięczną pensję każdego pracownika, co da sumę 200.000 zł. ROBOTNICZY I PRACOWNICY PAŃSTWOWEJ FABRYKI SUCHEJ DESTYLACJI DREWNA W HAJNÓWCE zadeklarowali 100% pensji na PPOK.

Pierwszą ratę wpłacono w sumie 34.600 zł.

Pracownicy Białostockiej Spółdzielni Spożywców w ilości 118 osób subskrybowali do dnia 16 maja 1946 r. pożyczkę w wysokości 141.500 zł. Oprócz tego Białostocka Spółdzielnia Spożywców subskrybowała pożyczkę w wysokości zł. 200.000. Subskrybowanie pożyczki przez pracowników trwa w dalszym ciągu.

Rosną szeregi subskrybentów. Z każdym dniem zwiększają się fundusze PPOK.

TERMIN SUBSKRYPCJI UPŁYWA W DNIU 31 MAJA br.

Spieszmy spełnić obowiązek obywatelski. Niech nikogo nie zabraknie w doniosłym dziele odbudowy Polski.

Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju jest gwarancją polepszenia naszego bytu. Każda złotówka zadeklarowana przez obywateli zostanie użyta wyłącznie i tylko na cele odbudowy.

Płk. „Mścislaw” i jego podkomendny „Kruk” CO PISZA IN

organizatorzy dywersji i terroru w Białostockim
stanęli przed Sądem Wojskowym w Warszawie

Przed Sądem Wojskowym w Warszawie stanął płk. Władysław Liniarski oraz jego podkomendny kapitan Ferdynand Tokarzewski.

Władysław Liniarski (pseudonim „Mścislaw”) jest oskarżony o to, że po wyzwoleniu ziem położonych na wschód od Wisły nie zerwał z konspiracją, lecz będąc komendantem okręgu Białostockiego Armii Krajowej, kierował na swym terenie do dnia aresztowania, t. j. do dnia 31 lipca ub. r. akcją antypaństwową. W tym czasie Liniarski polecał swym podkomendnym przejść do ścisłych konspiracji, zmieniać nazwiska i pseudonimy, stosować bierny opór wobec władz i sabotować zarządzenia organów państwowych.

Oskarżony organizował oddziały t. zw. samoobrony, których celem było likwidowanie funkcjonariuszy Bezpieczeństwa Publicznego i Milicji Obywatelskiej oraz działaczy demokratycznych.

Płk. „Mścislaw” polecał swym podwładnym szerzyć propagandę antypaństwową i antyradziecką oraz nakazywał nie wstępować do wojska.

Współdziałanie z NSZ

Oskarżony był w kontakcie z organizacją NSZ, której wypłacał 600 dolarów miesięcznie oraz nawiązywał łączność radiową z Komendą Główną AK. W maju, czerwcu i lipcu ubiegłego roku uczestniczył w zebraniach Komendy Główny i przyjmował od Komendanta „Ślusarczyka” rozkazy zorganizowania komórek dywersyjnej „Z” w Wojsku Polskim i dalszego prowadzenia roboty. Liniarski nadawał radiogramy do Londynu, szkalując stosunki panujące w kraju oraz oczerniając władze radzieckie.

Na jego rozkaz banda, licząca 500 osób pod dowództwem „Łopaszki” oraz nieco mniejsza banda dowodzona przez „Wawra” grasowała w okręgu Białostockim, dokonyując napadów na posterunki organów bezpieczeństwa, działaczy demokratycznych, urzędy, spółdzielnie, kolumny samochodów wojskowych i mordując żołnierzy Armii Czerwonej. Akt oskarżenia wymienia szereg takich napadów.

Liniarski przekazał swym przełożonym listę osób zamordowanych w okręgu białostockim w ciągu maja r. ub. Lista ta zawiera 215 nazwisk.

Komendant „Oddziału Specjalnego”

Ferdynand Tokarzewski był komendantem obwodu zambrowskiego AK i zorganizował „Oddział Specjalny”, złożony z 20 AK-owców, przeznaczony do akcji o szczególnym znaczeniu.

Oskarżony organizował napady terrorystyczne w powiatach łomżyńskim, zambrowskim i ostrowsko-mazowieckim i podpisał 6 wyroków śmierci na pracowników władz bezpieczeństwa.

Bandy, będące pod komendą Tokarzewskiego, pozbawiły życia w ciągu maja r. ub. 25 osób, których nazwiska oskarżony przekazał komendzie okręgu.

Zeznania „Mścislawa”

Po odczytaniu aktu oskarżenia zeznawał „Mścislaw-Liniarski”. Był on przed wojną oficerem zawodowym w stopniu kapitana. Liniarski szczegółowo omówił swój udział w kampanii wrześniowej oraz działal-

ność w czasie okupacji na stanowisku komendanta okręgu białostockiego. Podkreśla szczególnie współpracę podczas zimy 1943/44 między AK a grupami dywersyjnymi Armii Czerwonej. Od lipca do grudnia 1944 r. wszystkie rozkazy „Mścislawa” były kontrolowane przez gen. „Sławomira” — specjalnego wysłannika „Bora” na okręg białostocki.

Po wyzwoleniu ziem na wschód od Wisły AK dysponowało tylko 20-osobowymi oddziałami t. zw. oddziałami „samoobrony” na każdy obwód. Sady Armii Krajowej, działające podczas okupacji, pozostały nadal, miały jednak ferować wyroki wyłącznie na członków organizacji. Raport z nazwiskami 215 osób zamordowanych był wysłany, jako materiał informacyjny z terenu.

Morderstwa te jednak — jak dalej zeznał oskarżony. dykowane były

przez NSZ, NOW oraz różne bandy, które napłynęły do Białostocznyny z za Buga, za które AK nie może brać odpowiedzialności, ponieważ nie miała z nimi żadnego kontaktu.

„Mścislaw” twierdzi, iż w czerwcu 1945 r. usiłował nawiązać kontakt z wojewodą białostockim, aby przeprowadzić ujawnienie organizacji. W tym celu wystosował list do wojewody.

Prokurator zażądał odczytania zeznań Liniarskiego w śledztwie, gdzie oskarżony przyznał się do wydawania wyroków śmierci na działaczy demokratycznych, milicjantów i pracowników U. B. oraz do prowadzenia akcji dywersyjnej. Liniarski twierdzi, iż zeznanie to podpisał, mając 40° gorączki, podczas ciężkich ataków malarii.

Następnie Sąd przystąpił do przesłuchiwania Tokarzewskiego (pseudonim „Kruk”).

Kampania przedwyborcza we Francji

Paryż. Kampania przedwyborcza przybiera coraz większe rozmiary. Dzienniki paryskie zamieszczają pełno sprawozdań z wieców, przemówień oraz programy polityczne partii politycznych.

W Paryżu ruch republikańsko-ludowy (M.R.P.) wystawił kandydatury: Budaulta, Schumana i Teitgena.

Specjalista Daniel Meyer przemawiając w Montlucon oświadczył, że socjaliści są nieugięci, jeżeli chodzi o suwerenność Zgromadzenia Narodowego i o świeckość szkolnictwa. Stwierdził on, że socjaliści nie chcą senatu.

Leon Blum

o pożyczce amerykańskiej dla Francji

Waszyngton (PAP). B. premier Leon Blum, pełniący obecnie funkcję nadzwyczajnego wysłannika Francji w Stanach Zjednoczonych, określił przyszłą pożyczkę amerykańską dla swego kraju jako doniosły czynnik „wyzwolenia psychicznego”. Po wyzwoleniu Francja znalazła się w tak ciężkiej sytuacji, iż zabrakło jej zaufania we własne siły, co stanowi zasadniczy element każdego zdrowego narodu.

Straty wojenne we francuskim majątku narodowym ujęto w trzech głównych pozycjach: 13 miliardów dolarów w następstwie zniszczeń, 8 miliardów dolarów wskutek rekwizycji niemieckich i 1 miliard 700 milionów dolarów z powodu wyczerpania zapasów. Koszty pokrycia tych strat wyniosłyby więc około 20 miliardów dolarów.

Kilkudziesięciu spekulantów aresztowano w Łodzi

Łódzka delegatura komisji specjalnej KRN do zwalczania przestępstw gospodarczych przeprowadziła w Łodzi rewizję w całym szeregu sklepów, celem wykrycia nielegalnych zapasów żywności i ukarania paskarzy.

W wyniku tej lustracji stwierdzono w licznych miejscach systematyczne podnoszenia cen na artykuły pierwszej potrzeby. Kilkudziesięciu spekulantów zostało aresztowanych i osadzonych w obozach pracy.

Sekretarz partii komunistycznej Duclos przemawiając w Grenoble stwierdził, że Francja pragnie wyjść jak najszybciej ze stanu przejściowego. By osiągnąć to musi znaleźć taką formę konstytucji, która uzyska zgodę wszystkich republikańców. Partia komunistyczna jest nieugięta w sprawach świeckości szkolnictwa, jednoizbowego parlamentu i ustalenia konstytucji, praw ekonomicznych i społecznych narodu.

Repatriacja Polaków

z Bliskiego Wschodu

Tel Aviv. Szef misji repatriacyjnej mjr. dr. Senczuk odbył w Jerozolimie konferencję z szefem UNRRA na Bliskim Wschodzie. Przedmiotem konferencji była sprawa repatriacji obywateli polskich. Mjr. Senczuk złożył również wizytę sekretarzowi gen. rządu palestyńskiego. Omawiano sprawę współpracy rządu palestyńskiego z polską misją repatriacyjną. Następnie mjr. Senczuk poinformował przedstawicieli demokratycznego uchodźstwa o stanie pertraktacji z władzami brytyjskimi i oczekiwanym przebiegu akcji repatriacyjnej.

9000 agentów hitlerowskich

kryje się w Hiszpanii

New Jork — Były urzędnik okupacyjnej administracji amerykańskiej w Niemczech, Nelson, stwierdził niedawno, że towarzystwa, które funkcjonowały w Hiszpanii podczas wojny, nie zostały zlikwidowane i istnieją nadal. Ponadto w Hiszpanii znajduje się z górą 6.000 inżynierów i techników niemieckich, wysłanych do Hiszpanii przez Hitlera, oraz 3.000 szpiegów.

Azerbejdżan nie odłączy się od Persji

Londyn — Z Tabryzu donoszą, że premier rządu azerbejdżańskiego, Pishevari, złożył po powrocie swym z Teheranu oświadczenie przez radio, w którym podkreślił, że narodowa armia azerbejdżańska będzie walczyła o swą wolność.

Podając do wiadomości publicznej przebieg rokowań z rządem cen-

Na konferencji czterech

Na konferencji czterech rządów w Paryżu toczyły się dyskusje na temat przyszłości Niemiec. problem staje się dzisiaj bardzo poważnym zagadnieniem. Niebezpieczeństwo niemieckiego skutku okupacyjnej polityki niemieckiej może zagrozić pokojowemu całemu światu.

W artykule p. t. „Deutschland erwache!” pisze w związku z „Rzeczpospolitą”:

Musimy to sobie uświadomić, jesteśmy świadkami poczęcia IV Rzeszy. Wraz z odbudową gospodarki i puje naprzód odbudowa życia państwa, a w jakim kierunku? Świadczy o tym, iż z wyjątkiem nielicznej strefy okupacyjnej, gdzie nie ma podstawy reakcji niemieckiej, stały zlikwidowane (reformy) zwycięstwo w wyborach samorządowych odniosły partie związane z przetrwaniem szowinistycznymi i rewolucyjnymi dyktami republiki weimarskiej.

I oto Niemcy występują do ofensywy na terenie międzynarodowym. Oczywiście za parą względów gospodarczych, które przemawiają do przekonania, myślowych za granicą i łatwiejszą opinię publiczną. Rządy niemieckie i brytyjskie przechodzą, dać, do porządku dziennego, żeżeni takich ludzi jak sen. b. sekretarz stanu Morgenthau, tor Kilgore, kierownicy Światowej Federacji Związków Zawodowców — jak słusznie stwierdzają, — nim jeszcze Niemcy dają, że będą państwem demokratycznym i o terminie zniesienia pacji. Jasne jest, że tego rodzaju kluski muszą doprowadzić do takiego rzeczy, kiedy na odrobienie dów będzie już za późno.

Wiadomy cel

„Życie Warszawy” zwraca na pierwsze jaskółki rewizjonizmu w stosunku do Niemiec i pragnie wszystkim do uchwał poczdamskich, które wyraźnie zapowiedziały brojenie Rzeszy i likwidację przemysłu.

Wszystkie rekordy pobit angielski polityk sir William Bege, który w przemówieniu szonym w Oslo ostro wystąpił przeciwko Uchwałom Poczdamskim, służył zwłaszcza na uwagę, czenie tego autora głośnego planu form społecznych w Anglii, i czeństwa i pokoju w Europie na oprócz na „niezdolności Niemców do prowadzenia wojny”. Żelazna gika panów rewizjonistów i wieku XX dowodził niebezpieczeństwo w Europie można oprócz i wyłącznie na... zdolności Niemiec prowadzenia wojny.

Trudno o jaśniejsze wypowiedzenie o szerszą grę. Posłowie Piekihorn i Shepherd nie potrafią nam żadnych złudzeń. Chociaż szybka odbudowa gospodarcza Niemiec, o jak najwydatniejszą pomoc, o zachęcie do organizowania politycznej opinii jednoci politycznej — Bóg da — potęgi wojskowej i dlatego:

„Prób rewizjonizmu, skierowanego przeciw Uchwałom Poczdamskim, wolno nam lekceważyć i to nie dlatego, że muszą one wpleść później ugodzić w nasze granice chodnie.

Na rewizjonizm w stosunku do Uchwał Poczdamskich odpowiedzieć możemy tylko w jeden sposób, musimy jeszcze zespoleniem się z wszystkimi siłami międzynarodowymi, które stoją we własnym dobru, zumiaymy interesie na straty Uchwał — oraz wzmocnieniem sił wewnętrznej naszego narodu.

Wymiarach powstanie nowego etapu realnego rozwoju. Wchodząc w rok 1945, musimy zadać sobie pytanie, czy nie przyszedł czas na nowy etap realnego rozwoju.

Wobec tego, że Persja nie pragnie odłączyć się od Persji. Jeżeli powstanie nowy parlament na drodze konstytucyjnej, Azerbejdżan może rozwiązać swój problem wincjonalny parlament w Tabryzie.

Wojsko Polskie w akcji słownej

E. Krassowska

Garbarnie w Augustowie, Suwałkach i Krynkach są jedynymi większymi zakładami produkcyjnymi w tych miastach i likwidacja ich może wpłynąć ujemnie na rozwój gospodarczy tych osiedli, uszczuplając i tak minimalne dochody mieszkańców. Okres prosperity wojennej dobiega ku końcowi, zanika handel bezpatentowy, jak również jest coraz trudniej z szabram. Ludność w małych miasteczkach, jak Augustów, Suwałki i Krynki chętnie podejmą się pracy, lecz zatrudnienie nie zawsze znajduje. W Augustowie istnieje dotychczas nieuruchomiony tartak, uruchomienie którego należy przyspieszyć, jak również trzeba dokładnie zbadać możliwości wytwórcze uruchomionej garbarni. W innych miasteczkach przed likwidacją garbarni, jeśli jest to konieczne, należy stworzyć inne zakłady wytwórcze, aby zapewnić koniunkturę gospodarce tym miastom. **An**

W pierwszym jednak szeregu stała Gwardia Ludowa. Zapełniły siły kieleckie i lubelskie. Już chłop z Łamajszczyzny wiedział, że za zrównanie z ziemią jego rodzinnej sadyby i wymordowanie dzieci czeka Niemców odwet i zapłata. Oddziały partyzanckie stały na straży i broniły społeczeństwo przed represjami. Gwardia Ludowa roz-

A ludność, która dotąd była terroryzowana przez bandy leśne zaczyna coraz wyraźniej rozumieć po czyjej stronie jest racja i kto chce szczęścia, dobrobytu i spokoju Państwa. Zaczyna rozumieć iż Wojsko Polskie jest nierozdzielnie związane z ludem, tak wspólnie przełaną krwią w obronie Ojczyzny. Jak wspólnie przełanym potem w walce o jej siłę i dobrobyt.

Okulowicz Władysław przy ul. Warszawskiej 30 w Białymstoku wykonuje obuwie gwarantowane wszelkiego rodzaju po cenach niższych o 20 proc. od dnia 15 maja

S. R.

Posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej w Białymstoku

W dniu 15 maja br. odbyło się posiedzenie PRN z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie, 2. PPOK 3. Sprawozdanie starosty 4. Wybór członków do komisji Referendum Ludowego 5. Sprawy bieżące.

Przewodniczący PRN po omówieniu doniosłego znaczenia subskrypcji pożyczki, stwierdza, że nie wszystkie komitety PPOK stoją na wysokości zadania, niektóre odnozą się opieszale do tej tak ważnej sprawy. Do opieszalszych miejscowości wśród innych, należą: Suraz i Kalinówka. Przedstawiciele poszczególnych gmin złożyli sprawozdania z przebiegu subskrypcji pożyczki. W gm. Jaswiły nauczycielstwo trzykrotnie wezwane na zebranie w sprawie subskrypcji, nie przybyło. W Gródku, Kalinówce i Krynicy zorganizowano komitety i wpływają wpłaty na PPOK.

W celu dokładnego opracowania rocznego sprawozdania z działalności starosty odłożono na następne posiedzenie PRN.

Do komisji referendum ludowego wybrano ob. Zabielskiego, Zachowicza, Łosia, oraz zastępców: Michałaka, Dziakowskiego i Tchórzewskiego.

W sprawach bieżących postanowiono zorganizować w dzień Zielonych świąt 9 czerwca, obchód Święta Ludowego w Białymstoku z następującym programem: Nabożeństwo na Rynku Kościuszki, defilada chłopów, przedstawienia. Ustalono na dzień 18 maja posiedzenie Komitetu Obchodu Święta Ludowego i przyjęto projekt zwrócenia się do nauczycielstwa z prośbą wygłoszenia pogadanki o znaczeniu Święta Ludowego.

Następnie dokompletowano skład komisji kontrolnej.

Buże zainteresowanie i ożywiona dyskusja wywołał projekt starosty o nowym podziale administracyjnym powiatu białostockiego. Projektuje się z gmin Michałowo i Zabłudów, liczących ponad 20 tys. mieszkańców, utworzyć trzecią gminę, a Suraz, liczący 1071 mieszkańców i nie posiadający perspektyw rozwoju gospodarczego włączyć do gminy Zawyki. Przedstawiciel tej gminy oświadcza, że projekt taki istniał już przed wojną. Choroszcz ma być włączona do gminy Barszczewo, zreorganizować gminę Goniądz i

gminę Mońki, zlikwidować gminę supraslską, a wsie należące do tej gminy włączyć do gmin sąsiednich.

Postanowiono powyższy projekt rozpatrzyć do 23-go maja b. r. na posiedzeniach rad gminnych. W dalszym ciągu obrad przewodniczący PRN oznajmił, że od mieszkańców wsi Łyski wpłynęło zażalenie, że w tej wsi przydzielono jednemu z repatriantów trzy opuszczone gospodarstwa posiadające 20 ha ziemi. Członek PRN z gminy Zabłudów stwierdza podobny wypadek również w swojej gminie. Przewodniczący PRN oświadcza, że taki po-

dział nie może być tolerowany, gdyż w powiecie białostockim brak jest ziemi dla planowej rozbudowy wsi, a na terenach odzyskanych znajduje się dużo wolnych gospodarstw rolnych. Postanowiono zwrócić się do władz kompetentnych w celu zapobieżenia nieracjonalnemu podziałowi ziemi.

Z powodu rozpowszechniania się choroby świń, postanowiono przeprowadzić szczepienia ochronne świń i usprawnić wyjazd lekarzy weterynaryjnych w teren w wypadkach zachorowań.

An.

Jak pracuje Opieka Społeczna

Województwo białostockie należy do najbardziej zniszczonych województw, to też z 923.940 jego mieszkańców (w tym 370.000 dzieci) potrzebuje opieki całkowitej 4600 osób dorosłych i 14.780 dzieci, zaś potrzebujących pomocy wynosi: dorosłych 51.700, zaś dzieci 227.000. Rzecz oczywista, że potrzeby te przerastają możliwości województwa.

Zorganizowano jednak 14 domów dziecka obejmujących 806 wychowanków i 7 domów dla starców, w których przebywa 218 pensjonariuszy. Na ten cel wydano 5.687.268 zł.

Ponadto zorganizowano 2 domy noclegowe, 9 schronisk dla repatriantów, zde-mobilizowanych żołnierzy i ludności podróżyjacej wskutek działań wojennych, 14 kuchni dla repatriantów i miejscowych. Udzielono w nich noclegów 2.900 i 28.600 posiłków w stosunku miesięcznym, co wyniosło ogółem 49.300 noclegów i 1.475.000 posiłków. Wydatkowano na ten cel 15.989.020.

Latem 1945 r. staraniem Opieki Społecznej urządzono dla dzieci kolonię i półkolonię, z których korzystało 3.465 dzieci, na co wydatkowało państwo 1.053.732 i samorządy 100.455.

Opieka Społeczna udzielała również dotychczas pomocy w postaci produktów żywnościowych, odzieży, opału, leczenia 42.600 osobom dorosłym, kosztem 3.408.000 i 37.000 dzieci kosztem 2.221.000, w gotówce udzielono zapomóg na kwotę 5.020.000 zł. 41.800 osobom.

Inwalidom wojennym udzielono zapomóg doraznych w 1.134 wypadkach na ogólną sumę 580.000 zł. oraz wydano protez 12 ogólnej wartości 105.291 zł.

Ogólnie wydatki Opieki Społecznej na terenie naszego województwa wyniosły 34.303.815 zł., nie wliczając w to pomocy U.N.R.R.A.

Z darów U.N.R.R.A. wydano 8.414 bel różnej odzieży, 2.565 kołder i 1.736 koców oraz obuwia w ilości 53.902 pary. Zaopatrzone w odzież 230.000 mieszkańców, pokrywając w ten sposób 33% zapotrzebowania ogólnego.

Ponadto 2.067 rodzin (4.104 osoby) pobiera zasiłek wojskowy, który wyniósł w okresie sprawozdawczym sumę 29.104.851 zł.

Przed Świętem Ludowym

Dnia 14 maja rb. w lokalu Wojewódzkiego Zarządu Stronnictwa Ludowego odbyło się wspólne zebranie zarządów wojewódzkich: Stronnictwa Ludowego, Samopomocy Chłopskiej i Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”.

Na zebraniu omówiono szczegółowo organizację tegorocznego święta ludowego, które, jak wiadomo, wypadła w pierwszym dniu Zielonych Świąt.

Święto ludowe — to wyraz siły

Pomóżmy dzieciom przyczółków

Pomóżmy dzieciom przyczółków
Zarząd Wojewódzki Spółdzielczej Ligi Kobiet w Białymstoku, wzywa wszystkich mieszkańców województwa do udziału w t. zw. akcji przyczółków. Musimy przyjść z radykalną pomocą dzieciom, chroniąc je przed głodem i gruźlicą. My, kobiety uważamy troskę o dziecko za swoją najważniejszą.

Z nadesłanych przez Powiatowe Zarządy Ligi materiałów wynika, że jeśli natychmiast przyjdziemy z pomocą młodszemu pokoleniu, przyszłość jego będzie pod wielkim znakiem zapytania. Na terenach naszych zniszczonych przez działania wojenne sytuacja przedstawia się tragicznie. W tym tylko pow. suwalskim 125.000 dzieci, 8000 jest zagrożonych gruźlicą.

Zwracając się do Rządu naszego o pomoc, apelujemy jednocześnie do przedstawicieli władz państwowych, urzędów i instytucji, aby w miarę możliwości składały im pieniądze na otwarte w tym celu konto Ligi w KKO Nr. 251.

Spieszmy z pomocą przyczółkom!

Liga Kobiet w Białymstoku żyła pierwsza na ten cel 5.000 zł. tych i wzywa społeczeństwo do śladownictwa.

Wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego

Wojskowy Sąd Rejonowy w Białymstoku w dniu 7 maja 1946 r. rozpoznał sprawę **Gałazyna Stanisława**, syna Wincentego, ur. 3.III. 1925 r., mieszkańca wsi Jastrzębna, gm. Lipki pow. augustowski, oskarżonego o przynależność od kwietnia do grudnia 1945 r. do nielegalnej organizacji, celem której było obalenie przemocy ustroju Państwa Polskiego i przechowywanie bez zezwolenia

Zarząd Wojewódzki Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet podaje do wiadomości, że z dniem 25 maja 1946 r. w lokalu Ligi (Warszawska 57) rozpoczyna się 4 tygodniowy bezpłatny kurs szkoleniowy instruktorów powiatowych Ligi. Osoby, które ukończą dany kurs z wynikiem zadowalającym zostaną zaangażowane w charakterze instruktorów w Lidze. Wynagrodzeniem 2000 zł. miesięcznie. Kandydatki na kurs z całego województwa Białostockiego w wieku od lat 20 winny posiadać przynajmniej ukończoną szkołę powszechną. Podania o przyjęcie na kurs przyjmuje codziennie do godz. 15-tej, sekretariat Ligi.

Urząd Wojewódzki — Wydział Aprowizacji i Handlu w Białymstoku, przyjmie trzech pracowników na stanowiska kierownicze. Podania przyjmują się i udziela bliższych informacji w pokoju Nr 31. Naczelnik Wydziału (W. Pugałko)

władz broni palnej, automatu P. P. Sza i karabinu niemieckiego. W czerwcu 1945 r. z grupą, składającą się z 12 członków brał udział w zabójstwie Jana Chomiczarskiego, mieszkańca wsi Jastrzębna. W dniu 7 grudnia 1945 r. udzielił pomocy w uprowadzeniu mieszkańca wsi Jastrzębna Stan. Sawickiego, którego po uprowadzeniu zamordowano.

W kwietniu, maju i czerwcu 1945 r. brał udział w rabunku cudzego mienia ruchomego, uchylał się od obowiązkowej służby wojskowej i podał w świadectwie tożsamości fałszywy rok urodzenia. Sąd skazał **Gałazyna Stanisława** na karę śmierci, utratę praw publicznych, obywatelskich i honorowych na zawsze.

UWAGA!

Restauracja „Warszawianka” przy ul. Warszawskiej 25 w Białymstoku zaprasza na tanie śniadania, obiady i kolacje. Codziennie dancing. Wstęp na dancing bezpłatny.

Skradziono kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Białystok na nazw. Artymuk Józef zam. wieś Gnieciuki gm. Zabłudów.

Zgubiono kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Białystok na nazw. Gzłut Józef zam. Tykocin ul. 11 Listopada 62.

wsi polskiej i jedności ruchu ludowego.

Wyłoniono Wojewódzki Komitet święta ludowego, na czele którego stanął członek NKW SL, ob. Stefan Dybowski — Wojewoda Białostocki.

Do Komitetu tego z ramienia Stronnictwa Ludowego weszli: poseł ob. Podedworny, poseł ob. Siciński, członek Rady Naczelnej SL — ob. Kościółski, ob. mgr. Kubrak, ob. Gawroński, ob. Zych, ob. Sajan i ob. inż. Nowak.

Z ramienia ZSCH ob. Bernat, ob. Gawryluk, ob. Jakubowski, ob. Dziarski, ob. Grodzki i ob. Bazylik. Z ramienia „Wici” weszli: ob. Łozowski, ob. Misiuk, ob. Zachowicz, ob. Jurewicz i ob. Kościuszko.

Komitet opracował ramowy program święta i przystąpił do organizacji Komitetów powiatowych.

Odpowiedzi Redakcji

Ob. **Voise Henryka** w Suwałkach. Z ofiarowanej nam współpracy chętnie skorzystamy. Prosimy o informacje z terenów sprawozdania z Powiatowej Rady Narodowej w Suwałkach.

Ob. **„Obrońca”**. Nie możemy drukować anonimów. Prosimy o porozumienie osobiste, względnie o imię, nazwisko i dokładny adres (tylko dla użytku redakcji).

Potrzebna od zaraz maszynistka i korekta. Warunki do omówienia. Zgłoszenia kierować do Referatu Personalnego Komendy Powiatowej M.O. w Białymstoku ul. Warszawska 32.

Potrzebna pomocnica domowa na wyjazd do Poznania. Rodzina — 2 dorosłych i dziecko. Zgłaszać się: ul. Mickiewicza 2a (Dr. Tarasiewicz).

Zgubiono zaświadczenie na zastępstwo zde-mobilizowanych na nazw. Sobota Maria zam. Nowowarszawska 76.

Zgubiono kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Bielsk na nazwisko Paweł i. azimierz zam. Szepletowo Podlesie.

Stuchamy białostockiego RADIA

Piątek 17 maja 1946 r.

Godz. 6.55 Transmisja programu ogólnopolskiego z Warszawy. Program lokalny: 8.30 Artykuł wstępny gazety „Jedność Narodowa”, 8.40 Muzyka z płyt, 8.50 Informacje i omówienie programu ogólnopolskiego i lokalnego na dzień bieżący. 9.00 — 11.57 Przerwa. 11.57 Transmisja Programu ogólnopolskiego z Warszawy. 14.40 — 15.30 Przerwa. Program lokalny: 15.30 „Gospodarcze rozbrojenie Niemiec warunkiem trwałego pokoju” — pogadanka informacyjna Antoniego Kowalewskiego. 15.45 Muzyka z płyt, 16.00 Transmisja programu ogólnopolskiego z Warszawy. 17.24.00 Hymn. Koniec audycji.

TEATR I KINO

Teatr Miejski: Operetka w 3 aktach w 4 odsłonach H. Meilhau’a i A. Milland’a pt. „Nitouche”. Początek przedstawień o godz. 18.30.

Kino „Hel” — Nowy film produkcji anglo-ameryk. p. t. „Niuchwytny Smidt”. Początek seansów o godz. 18 i 20.

Kino „Ton” — Film polskiej produkcji p. t. „Strachy”. Początek seansów o godz. 16, 18 i 20.

Redakcja i Administracja Białystok, To 1890

Ś-to Jańska 22, Tel. 98 i 2-IV.

Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy w Białymstoku.

Komitet Redakcyjny